

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2021–2024
rok akademicki 2021/2022

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

nazwa przedmiotu	Wykład monograficzny: <i>Kultura literacka na Litwie w epoce porobiorowo-przedpowstaniowej</i>
kod przedmiotu	IC4/30
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Instytut Polonistyki i Dziennikarstwa
nazwa jednostki realizującej przedmiot	Zakład Literatury Staropolskiej i Polskiego Oświecenia
kierunek studiów	filologia polska
poziom studiów	studia pierwszego stopnia
profil	ogólnoakademicki
forma studiów	stacjonarne
rok i semestr/y studiów	pierwszy/ drugi
rodzaj przedmiotu	wykład
język wykładowy	polski
koordynator	dr hab. prof. UR Jolanta Kowal
imię i nazwisko osoby prowadzącej	dr hab. prof. UR Jolanta Kowal

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

semestr (nr)	wykl.	ćw.	konw.	lab.	sem.	ZP	prakt.	inne (jakie?)	liczba pkt. ECTS
2	15								1

1.2. Sposób realizacji zajęć

x zajęcia w formie tradycyjnej

xzajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3. Forma zaliczenia przedmiotu(z toku)

zaliczenie bez oceny

2.WYMAGANIA WSTĘPNE

Student/ka posiada podstawową wiedzę na temat literatury i kultury lat 1795–1830.

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1. Cele przedmiotu

C1	Zapoznanie studentów z sytuacją historyczno-polityczną Polaków po roku 1795 pod zaborem rosyjskim.
C2	Prezentacja wybranych zagadnień z zakresu kultury literackiej na Litwie doby porozbiorowo-przedpowstaniowej.
C3	Zainspirowanie słuchaczy do pogłębienia wiedzy na temat kultury literackiej na Litwie w l. 1795–1830.

3.2. Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	odniesienie do efektów kierunkowych
EK_01	Student/ka posiada uporządkowaną wiedzę na temat kultury literackiej na Litwie w l. 1795–1830.	K_W03
EK_02	Student/ka potrafi krytycznie oceniać zjawiska zachodzące w kulturze literackiej na Litwie w l. 1795–1830.	K_U06
EK_03	Student/ka jest zorientowany/a na pogłębienie wiedzy na temat życia literackiego na Litwie w epoce porozbiorowo-przedpowstaniowej.	K_K01

3.3. Treści programowe

A. Problematyka wykładu

treści merytoryczne
Wprowadzenie w tematykę wykładów: Litwa na tle geografii literackiej Polski pod zaborami.
Warunki rozwoju kultury literackiej na Litwie epoki porozbiorowej (polityka Katarzyny II, Pawła I, Aleksandra I i Mikołaja I wobec zaanektowanych ziem polskich oraz jej wpływ na rozwój życia kulturalnego na tym obszarze; cenzura prewencyjna).
Charakterystyka Parnasu literackiego Wilna, z uwzględnieniem polemicznego starcia dwóch szkół: klasycy i młodzi romantycy (zjawisko litewskiej wierszomanii).
W kręgu towarzystw i instytucji kulturalnych Wilna lat 1795-1830 (Towarzystwo Szubrawców, Towarzystwo Typograficzne, Towarzystwo Filomatów i Filaretów).
Rola Uniwersytetu Wileńskiego w kształtowaniu kultury literackiej na Litwie.
Salony literackie na Litwie w epoce porozbiorowo-przedpowstaniowej.
Prezentacja profilu czasopism ukazujących się na Litwie w latach 1795–1830 [„Kurier Litewski”

(1795–1830), „Tygodnik Wileński” (1804 oraz 1815–1822), „Dziennik Wileński” (1805–1806 oraz 1815–1830), „Gazeta Literacka Wileńska” (1805–1806), „Wiadomości Brukowe” (1816–1822), „Pamiętnik Magnetyczny Wileński” (1816–1818), „Dzieje Dobroczynności Krajowej i Zagranicznej” (1820–1824)].

Omówienie wybranych aspektów życia kulturalnego na Litwie w epoce porobiorowo-przedpowstaniowej (walka o język polski, Wilno jako ośrodek myśli orientalistycznej, zjawisko magnetyzmu zwierzęcego, spór liberałów z obskurantami, działalność typograficzna Józefa Zawadzkiego).

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

treści merytoryczne
nie dotyczy

3.4. Metody dydaktyczne

wykład problemowy z elementami dyskusji/ wykład z prezentacją multimedialną

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1. Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

symbol efektu	metody oceny efektów uczenia się	forma zajęć dydaktycznych
EK_01	obserwacja na zajęciach (udział w dyskusji)	w.
EK_02	obserwacja na zajęciach (udział w dyskusji)	w.
EK_03	obserwacja na zajęciach (udział w dyskusji)	w.

4.2. Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Obecność na zajęciach (dopuszczalna jedna nieobecność nieusprawiedliwiona) – 60 % oceny końcowej; udział w dyskusji – 40 procent oceny końcowej.

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

forma aktywności	średnia liczba godzinna zrealizowanie aktywności
------------------	--

godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	15
inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	5
godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	5
SUMA GODZIN	25
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	1

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	nie dotyczy
zasady i formy odbywania praktyk	

7. LITERATURA

Z listy wybierane są pozycje bibliograficzne (w porozumieniu z prowadzącym przedmiot).

Aleksandravičius E., Kulakauskas A., *Pod władzą carów. Litwa w XIX wieku*, tłum. B. Dulęba, Kraków 2003.

Aleksandrowska E., *Geografia środowiska pisarskiego*, w: *Problemy literatury polskiej okresu oświecenia*, pod red. Z. Golińskiego, t. 1, Wrocław 1973.

Aleksandrowska E., *Z zagadnień geografii literackiej polskiego oświecenia. Związki środowiska pisarskiego z zagranicą*, w: *Problemy kultury literackiej polskiego oświecenia. Studia*, pod red. T. Kostkiewiczowej, Wrocław 1978.

Askenazy S., *Cesarz Paweł a Polacy*, „Tygodnik Ilustrowany” 1909, nr 43.

Beauvois D., *Szkolnictwo polskie na ziemiach litewsko-ruskich 1803–1832*, t. 1: *Uniwersytet Wileński*, tłum. I. Kania, Lublin 1991.

Beauvois D., *Wilno – polska stolica kulturalna zaboru rosyjskiego 1803–1832*, tłum. I. Kania, Wrocław 2010.

Bieliński J., *Szubrawcy w Wilnie (1817–1822). Zarys historyczny*, Wilno 1910.

Bieliński J., *Uniwersytet Wileński (1579–1831)*, t. 2, Kraków 1900.

Chmielowski P., *Liberalizm i obskurantyzm na Litwie i Rusi (1815–1823)*, z przedmową B. Chlebowskiego, Warszawa 1898.

Chmielowski P., *Pogląd na poezję polską w pierwszej połowie XIX stulecia*, w: tegoż, *Studia i szkice z dziejów literatury polskiej*, Kraków 1889.

Chmielowski P., *Towarzystwo Szubrawców i Jędrzej Śniadecki*, „Tygodnik Ilustrowany” 1878.

Ciechowski W., *Czasopisma polskie na Litwie [1760–1864]*, „Kwartalnik Litewski” 1910, t. 2, s. 39–66; nr 3, 14–40; nr 4, s. 67–96 oraz 1911, nr 2, t. 5, s. 101–124.

Cybulski R., *Józef Zawadzki – księgarz, drukarz, wydawca*, Wrocław 1972.

Czarnecki J., *Rut oka na historię książki wileńskiej*, „Przegląd Biblioteczny” 1932, nr 1.

Czarnowski J.S., *Literatura periodyczna i jej rozwój*, Kraków 1895.

Czepulis-Rastenis R., *Ludzie nauki i talentu. Studia o świadomości społecznej inteligencji polskiej w zaborze rosyjskim*, Warszawa 1988.

Czernianin H., *Ambicje literackie pań w świetle druków wileńskich (1800–1822)*, „Pamiętnik Literacki” 2008, z. 4.

Czernianin W., Czernianin H., *Wokół „Tygodnika Wileńskiego” 1815–1822. Studia i szkice*, Wrocław 2010.

Czubaty J., *Normy postępowania i granice kompromisu politycznego Polaków w sytuacjach wyboru (1795–1815)*, Warszawa 2005.

Fiłatowa N., *Car Aleksander I w literaturze polskiej*, „Przegląd Humanistyczny” 2011, nr 4.

Frank J., *Pamiętniki Dra Józefa Franka*, z francuskiego przetłumaczył, wstępem i uwagami opatrzył W. Zahorski, t. 1–3, Wilno 1913.

Garniewicz J., „*Towarzystwo Szubrawców*”, „Kurier Wileński” 1992, nr 22.

Gorski S., *Z dziejów cenzury w Polsce*, „Biblioteka Warszawska” 1905, t. 4.

Grabowski T., *Krytyka literacka w Polsce w epoce pseudoklasycyzmu*, Kraków 1918.

Hass L., *Wolnomularstwo w Europie środkowo-wschodniej w XVIII–XIX wieku*, Wrocław 1982.

Iglewicz H., *Wileńskie towarzystwa i instytucje naukowe w XIX wieku*, Toruń 2005.

Inteligencja polska pod zaborami, pod red. R. Czepulis-Rastenis, Warszawa 1978.

Jabłońska-Erdmanowa Z., *Oświecenie i romantyzm w stowarzyszeniach młodzieży wileńskiej na początku XIX w.*, Wilno 1931.

Jackiewicz M., *Literatura polska na Litwie XVI–XX wieku*, Olsztyn 1993.

Jakubėnas R., *Prasa Wielkiego Księstwa Litewskiego w drugiej połowie XVIII wieku*, Kraków 2005.

Janowski L., *Słownik biobibliograficzny dawnego Uniwersytetu Wileńskiego*, Wilno 1939.

Janowski L., *W promieniach Wilna i Krzemieńca*, Wilno 1923.

Janowski L., *Wszecznicza Wileńska 1578–1842*, Wilno 1921.

Kempa A., *Programy redakcyjne i dążność polskiej prasy literackiej w I ćwierćwieczu XIX wieku*, „Prace Polonistyczne” 1971, seria 27.

Kieniewicz S., *Historia Polski (1795–1918)*, Warszawa 1968.

Kieniewicz S., *Jak być Polakiem pod zaborami?*, „Znak” 1987, nr 11–12.

Kieniewicz S., *Kresy – problem Litwy i Rusi w dobie porozbiorowej*, „Tygodnik Powszechny” 1989, nr 46.

Korpała J., *Uwagi o polskiej prasie literackiej*, „Silva Rerum” 1928, nr 6/9.

Kostkiewiczowa T., *Klasycyzm – dzieje koncepcji i badań w polskiej nauce o literaturze*, w: *Klasycyzm. Estetyka – doktryna literacka – antropologia*, pod red. K. Meller, Warszawa 2009.

Kostkiewiczowa T., *Kwestie sporne w badaniach nad Oświeceniem*, w: *Wiedza o literaturze i edukacja. Księga referatów Zjazdu Polonistów*, pod red. T. Michałowskiej, Z. Golińskiego, Z. Jarosińskiego, Warszawa 1966.

Kostkiewiczowa T., *Notatki do syntezy historii literatury polskiej po rozbiorach*, w: *Na przełomie Oświecenia i Romantyzmu. O sytuacji w literaturze polskiej lat 1793–1830*, pod red. P. Żbikowskiego, Rzeszów 1999.

Kostkiewiczowa T., *Oświecenie: próg naszej współczesności*, Warszawa 1994.

Kościałowski S., *Dzieje nauki i piśmiennictwa polskiego w W.Ks. Litewskim*, „Alma

MaterVilnensis”, t. 3: *Dzieje ziem Wielkiego Księstwa Litewskiego*, Londyn 1953.

Kowal J., *Droga na Parnas. O twórczości poetyckiej Antoniego Goreckiego*, Kraków 2008.

Kowal J., *Literackie oblicze „Dziennika Wileńskiego” (1805–1806 i 1815–1830)*, Rzeszów 2017.

Kowal J., *Rola wileńskiego typografa Józefa Zawadzkiego w rozwoju czasopiśmiennictwa polskiego na Litwie w epoce porozbiorowej*, „Acta UniversitatisLodzianis. Folia Litteraria Polonica” 2016, nr 4(34), s. 281–289.

Kowal J., *Salony literackie na Litwie w epoce porozbiorowej (1795–1830). Rekonesans*, w: *Staropolskie i oświeceniowe tematy i preteksty*, pod red. J. Kowal, M. Nalepy i R. Magrysia, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2016, s. 233–248.

Kowal J., „*Talent nie(wyższy) nad mierność*” – kilka uwag o zjawisku wierszomanii na Litwie w latach 1815–1830, „Prace Polonistyczne” 2014, seria 69, s. 9–20.

Kowalska A., „*Świstek Krytyczny*” a „*Wiadomości Brukowe*”, „Prace Polonistyczne” 1955, t. 15.

Kraszewski J.I., *Literatura w Wilnie w początku XIX wieku*, „Tygodnik Petersburski” 1837, nr 30.

Kridl M., *Poezja w latach 1795–1863*, w: *Dzieje literatury pięknej w Polsce*, cz. 2, Kraków 1936.

Krzyżanowski J., *Dzieje literatury polskiej*, Warszawa 1979.

Krzyżanowski J., *Historia literatury polskiej. Alegoryzm – preromantyzm*, Warszawa 1986.

Kucharzewski J., *Czasopiśmiennictwo polskie wieku XIX w Królestwie, na Litwie i Rusi oraz na emigracji*, Warszawa 1911.

Kukiel M., *Dzieje Polski porozbiorowej 1796–1821*, Londyn 1961.

Kukiel M., *Historia polska w latach 1796–1815*, w: *Polska, jej dzieje i kultura. Od czasów najdawniejszych do chwili obecnej*, w oprac. A. Brücknera, t. 3, Warszawa 1927.

Kulczycka-Saloni J., *Geografia literacka Polski pod zaborami*, w: *Polska XIX wieku. Państwo–społeczeństwo – kultura*, pod red. S. Kieniewicza, Warszawa 1977.

Litwa: dzieje, naród, kultura. Materiały z konferencji naukowej w Krakowie w dn. 8–10 maja 1997 r., pod red. G. Lemanaité i P. Bukowca, Kraków 1998.

Łątka J.S., „*Boże coś Polskę...*”. *Jego Cesarsko-Królewska Mość Aleksander I*, Kraków 1997.

Łepkowski T., *Naród bez państwa*, w: *Polska. Losy państwa i narodu*, pod red. H. Samsonowicza, J. Tazbira, T. Łepkowskiego, Warszawa 1992.

Łojek J., *Historia prasy polskiej w kształtowaniu się kultury narodowej*, Warszawa 1967.

Łojek J., *Prasa polska*, t. 1, Warszawa 1976.

Łojek J. i in., *Prasa polska w latach 1661–1864*, Warszawa 1965.

Mackiewicz M., *Literatura polska na Litwie XVI–XX wieku*, Olsztyn 1993.

Materiały do dziejów literatury i oświaty na Litwie i Rusi z archiwum drukarni i księgarni Józefa Zawadzkiego w Wilnie z lat 1805–1865, zebrał W. Turkowski, t. 1–2, Wilno 1935.

Morawski S., *Kilka lat młodości mojej w Wilnie (1818–1825)*, oprac. i wstępem poprzedzili A. Czartkowski i H. Mościcki, Warszawa 1959.

Mościcki H., *Dzieje porozbiorowe Litwy i Rusi*, t. 1–2, Wilno 1913.

Mościcki H., *Litwa i Korona w epoce porozbiorowej: wykład inauguracyjny, wygłoszony dnia 5 maja 1920 r. w sali im. Śniadeckich Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie*, Warszawa 1920.

Mościcki H., *Pod berłem carów*, Warszawa 1924.

Mościcki H., *Z filareckiego świata. Zbiór wspomnień z lat 1816–1824*, Warszawa 1924.

Mucha B., *Studia nad życiem literackim w Rosji (lata 1801–1825)*, Kraków 1981.

Na przełomie Oświecenia i Romantyzmu. O sytuacji w literaturze polskiej lat 1793–1830, pod

red. P. Żbikowskiego, Rzeszów 1999.

Naruniec R., *Michał Baliński jako mecenas polsko-litewskich więzi kulturowych*, Warszawa 1995.

Nawrot D., *Litwa i Napoleon w 1812 roku*, Katowice 2008.

Nieć G., *Jakub Szymkiewicz, „Szlachcic na łopacie” – satyryczny reporter „Wiadomości Brukowych”*, Kraków 2005.

Ochmański J., *Historia Litwy*, Wrocław 1990.

Ochmański J., *Litewski ruch narodowo-kulturalny w XIX w.*, Białystok 1965.

Od oświecenia do romantyzmu. Księga pamiątkowa poświęcona Profesorowi Piotrowi Żbikowskiemu, pod red. S. Uliaszka, Rzeszów 1996.

Od oświecenia do romantyzmu. Studia i szkice z literatury i kultury polskiej, pod red. K. Kasprzyk, Warszawa 1995.

Odyniec A.E., *Wspomnienia z przeszłości opowiadane Deotymie*, Warszawa 1884.

Pamiętniki ks. Stanisława Jundziłła profesora Uniw. Wileńskiego, wyd. A.M. Kurpiel, Kraków 1905.

Pietraszko S., *Profesor wśród „Szubrawców” (Jędrzej Śniadecki)*, „Problemy” 1951, nr 10.

Pigoń S., *Głosy sprzed wieku*, Wilno 1924.

Pigoń S., *Z dawnego Wilna. Szkice obyczajowe i literackie*, Wilno 1929.

Piotrowicz W., *W nawiasie literackim. Szkice z zagadnień kultury, literatury i teatru*, Wilno 1930.

Piotrowski W., *Geografia literacka byłych ziem dawnej Rzeczypospolitej (1800–1900)*, w: *Pogranicza, kresy, Wschód idee Europy*, seria 2: *Wiktor Choriew in memoriam*, Białystok 2013.

Pisarze polskiego Oświecenia, pod red. T. Kostkiewiczowej i Z. Golińskiego, t. 3, Wrocław 1996.

Podgórski J., *Litwa – Polska XIX i XX wieku. Inspiracje literackie, kulturalne, oświatowe. Wybór esejów*, Warszawa 1994.

Polska – Kresy – Polacy. Studia historyczne, pod red. S. Ciesielskiego, T. Kulaka i K. Matwijowskiego, Wrocław 1994.

Polska – Litwa. Historia i kultura, pod red. J. Mizińskiego i J. Święcha, Lublin 1994.

Polska w epoce Oświecenia. Państwo, społeczeństwo, kultura, pod red. B. Leśnodorskiego, Warszawa 1971.

Pusz W., *Literatura późnego Oświecenia – rejestr zadań*, „Pamiętnik Literacki” 1993, z. 2.

Puzynina G., *W Wilnie i dworach litewskich (1815–1843)*, Wilno 1928.

Rabinowiczówna S., *Wilno w powstaniu 1830/31*, Wilno 1832.

Rachuba A., Kiaupienė J., Kiaupa Z., *Historia Litwy: dwugłos polsko-litewski*, Warszawa 2008.

Rejman Z., *Świadomość literacka polskiego Oświecenia. Wybrane problemy*, Warszawa 2005.

Seweryn D., „... jak tam zaszedeść”. *Mickiewicz w szkole klasycznej*, Lublin 1997.

Sinko Z., *Proza fabularna w czasopiśmie polskich 1801–1830*, Wrocław 1988.

Skwarczyński Z., *Kazimierz Kontrym. Towarzystwo Szubrawców. Dwa studia*, Łódź 1965.

Skwarczyński Z., *O działalności Kazimierza Kontryma na tle ruchu umysłowego i społecznego w Wilnie w latach 1812–1822*, „Przegląd Nauk Historycznych i Społecznych” 1954, t. 4.

Skwarczyński Z., *W szkole sentymentalizmu*, „Tygodnik Wileński” z 1804 r., Łódź 1958.

Smuszkina B., *Wergiliusz w czasopiśmie wileńskich pierwszej połowy w. XIX*, Wilno 1930.

Stanisz M., *Wczesnoromantyczne spory o poezję*, Kraków 1998.

Stankiewicz-Kopeć M., *Pomiędzy klasycyzmem a romantyzmem. Młodzi autorzy Wilna, Krzemieńca i Lwowa wobec przemian w literaturze polskiej lat 1817–1828*, Kraków 2009.

Stankiewicz-Kopeć M., *Pominięte, niedocenione, niedokończone. Studia i rozprawy o kulturze literackiej XIX wieku*, Kraków 2013.

Szyndler B., *Dzieje cenzury w Polsce do 1918 roku*, Kraków 1993.

Szyndler B., *Mikołaj Nowosilcow (1762–1838). Portret carskiego inkwizytora*, Warszawa 2004.

Ślusarska M., *Kultura literacka Wilna w czasach stanisławowskich*, „Wiek Oświecenia” 1998, t. 14.

Śnieżko A., *Materiały do historii prasy na Litwie w XVIII i XIX wieku*, „Rocznik Historii Czasopiśmiennictwa Polskiego” 1972, z. 4.

Środowiska kulturotwórcze czasów oświecenia i romantyzmu, pod red. B. Doparta, Kraków 2013.

Świrko S., *Z kręgu filomackiego preromantyzmu*, Warszawa 1972.

Tur L., *Uniwersytet Wileński i jego znaczenie*, Lwów 1903.

Turkowski T., *Geneza i charakter Wilna jako środowiska literackiego (XVI–XVIII w.)*, „Sprawozdanie z posiedzeń Polskiej Akademii Umiejętności” 1946, nr 2.

Turkowski T., *Nieznane materiały historyczno-literackie w archiwum Zawadzkich w Wilnie*, odbit. ze „Sprawozdań Polskiej Akademii Umiejętności”, t. 36, nr 10.

Turkowski J., *Wilno w dziejach książki polskiej*, Wilno 1928.

Walka romantyków z klasykami, wstęp napisał, wypisy źródłowe ułożył i opracował S. Kawyn, Wrocław 1960, BN I/183.

„*Wiadomości Brukowe*”. Wybór artykułów, oprac. i wstęp Z. Skwarczyński, Wrocław 1962.

Wileńskie konteksty romantyczne, pod red. A. Kaledy, Wilno 1996.

Wilno i świat. Dzieje środowiska intelektualnego, pod red. E. Feliksiak i M. Lesia, t. 1–2, Białystok 2002.

Wilno i ziemia wileńska. Zarys monograficzny, pod red. W. Zawadzkiego, B. Rydzewskiego, S. Kościakowskiego i Z. Hartunga, t. 2, Wilno 1937.

Wilno literackie na styku kultur, pod red. T. Bujnickiego i K. Zajasa, Kraków 2007.

Wilno teatralne, pod red. M. Kozłowskiej, Warszawa 1998.

Wisner H., *Litwa i Litwini. Szkice z dziejów państwa i narodu*, Olsztyn 1991.

Witkowska A., R. Przybylski, *Romantyzm*, Warszawa 1997.

Witkowska A., *Rówieśnicy Mickiewicza. Życiorys jednego pokolenia*, Warszawa 1998.

Wołoszyński R.W., *Polsko-rosyjskie związki w naukach społecznych 1801–1830*, Warszawa 1974.

Z filareckiego świata. Zbiór wspomnień z lat 1816–1824, wyd. H. Mościcki, Warszawa 1924.

Z dziejów filologii klasycznej w Wilnie, pod red. J. Oki, Wilno 1937.

Żbikowski P., „... bolem śmiertelnym ściśnione mam serce...”. *Rozpacz oświeconych. U źródeł przełomu w poezji polskiej w latach 1793–1805*, Wrocław 1998.

Żbikowski P., *Klasycyzm postanisławowski. Zarys problematyki*, wyd. drugie, uzupełn. i popr., Warszawa 1999.

Żbikowski P., *Pod znakiem klasycyzmu. W kręgu świadomości literackiej późnego oświecenia*, Rzeszów 1989.

Żbikowski P., *W imperium carów. „Kurier Litewski” 1796–1806*, przygotowała do druku L.

Żbikowska, Lublin 2014.

Żbikowski P., *W pierwszych latach narodowej niewoli. Schyłek polskiego Oświecenia i zwiastuny romantyzmu*, Wrocław 2007.

Życie literackie i literatura w Wilnie XIX–XX wieku, pod red. T. Bujnickiego i A. Romanowskiego, Kraków 2000.

Żytkowicz L., *Rządy Repnina na Litwie w latach 1794–1797*, Wilno 1938.

oprac. Jolanta Kowal

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej